PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

МОЛОДЬ І ПАРТІЯ.

В статті "Жіноцтво і партія" висловлювалися думки про партійну працю серед жіноцтва; тепер варто було-б звернути увагу на другу ділянку нашого партійного фронту, а саме на роботу серед молоді.

Не можна не визнати, що до останнього часу на організовання молоді та роботу серед молоді ми не звертали багато уваги. Причини цього ясні. Справа в тому, що в попередніх роках робітничі партії на цьому континенті не ставили перед собою конкретних, активних революційних завдань. Всю роботу було поділено на три галузі: 1) загальна політично-освітня робота, 2) парляментаризм і 3) участь в професійному (трейд-юнійному) русі. Всі ці галузі мали на увазі працю впершу чергу дорослих членів організованого робітничого загалу. Вважалося, наприклад, що соціялістичну теорію здібні розуміти тільки дорослі робітники, що можуть вже перевірити й зрозуміти деякі засади цієї теорії в життю. Як мало уваги уділялося політичному освідомленню молоді можна вже бачити з того факту, що на цілому північно-американському суходолі істнувала тільки одна соціялістична школа для молоді (це так звана "Rand School" в Ню Йорку). Парляментаризмові, цеб-то виборам до ріжних державних установ і передвиборчим кампаніям, в старих часах тут уділялося найбільше уваги. Серед робітників, навіть соціялістів, було росповсюджено той помилковий погляд, що при допомозі цих виборів і голосування можна перебудувати суспільство. А молодь, звичайно, не могла ані голосувати, ні спонукувати инших до голосовання за соціялістичних кандидатів. Отже і ця робота зовсім не захоплювала молоді. Нарешті, що до юнійного руху, то попередні соціялістичні партії намагалися з своїх лав висунути керовників для юній, а молоді робітники, на загальну думку, для такої керовничої ролі не надавалися. Отже й тут на молодь не зверталося належної уваги.

Імперіялістична війна і реакція, що запанувала по ній, з одного боку, революційний досвід сходу Европи, з другого боку, повинні рішучо вплинути на робітничі партії на цьому суходолі, з'окрема в Канаді.

В попередніх соціялістичних та соціял-демократичних партіях відбувається діференціяція (росподіл); найбільш революційні й активні елементи їх гуртуються в Комуністичну Партію. Самий підход до праці значно міняється. Парляментаризмові уділяється вже менше уваги, на парлямент і вибори дивляться лиш, як на трибуну, з якої можна промовляти до широких мас, ознайомлюючи їх таким чином з ідеями та завданням комуністичного руху. Освітня праця широких мас має на меті освідомлення й підготовку до активної боротьби широких мас пригнобленого трудящого люду, незалежно від віку, тим більше, що клясова боротьба виступає тепер в таких гострих формах, що й молоді та недосвідчені робітники неминучо повинні її відчути. Завдання професійного руху також змінилися: поруч із безробіттям для дорослих, капіталізм поширує свій визиск на все більші маси молоді, котру й визискувати лекше. Завдання Комуністичної Партії є не тільки підготувати керовників для окремих юній, але й весь юнійний рух зробити комуністичним. Тут вже ніяк не можна обминути молоді, котра становить значну частину визискуваного робітництва.

Це повинно з'ясувати нам, що провадити революційну боротьбу, не втягаючи до неї молоді — значить залишити поза нашим впливом значну частину пролетарської кляси, тим часом, як буржуазія саме цю частину намагається цілком захопити до своїх рук.

Не можна обминути факту, що буржуазія прищеплює робітничим дітям в школі, коли вони вже попадають до неї, свої погляди, що буржуазія впливає на психольогію дітей не тільки в стінах самої школи, а й поза нею — в організаціях бой-скавтів, в забавах і грах, що вона влаштовує для дітей, з метою не дати їм часу подумати глибше про життя, зупинитися на суперечностях між життям у школі й дома, між життям одних і других дітей.

Говорячи вже не про дітей, а про молодь, як таку, ми знову зустрічаємо те саме явище впливу капіталістичної системи, впливу, що, звичайно, ні в якому разі не допомагає розвиткові клясової свідомости молоді. Капіталізм запобігливо приготував всі можливі засоби — "розваги" для молодого робітника під час його спочинку. Для молодого робітника широко отворені двері дешевого "муві", "пул-рум" привітно виблискує кругленькими кулями, а кожне більше місто на американському континенті має свій малий "Куні Айленд". Але позаяк людина все-таки "суспільна тварина", буржуазія не могла обминути цього — і такі організації, як У.М.С.А. радо приймають до свого лона всіх християн, без ріжниці кольору їхньої шкіри.

Звичайно, не можна говорити, що вплив ворожого табору на пролетарську молодь є цілковитим і безмежним. Але у всякому разі виникає небезпека: коли ми не звернемо всієї належної уваги на вплив що йому піддягає наша молодь, коли не почнемо боротися за свій вплив на неї, за виховання молоді в нашому дусі, а в гіршому випадкові, навіть, за перевиховання її, то молоде покоління залишиться зовсім в ворожому таборі і піде проти своїх батьків. В такому випадкові у нас не вистарчить резерву в нашій боротьбі, нікому буде прийти нам на зміну.

Кажуть, що перемогає та кляса, що вміє вести за собою молодь, що кляса передає свої ідеї, свою боротьбу й досвід в ній, новим поколінням, як спадщину і таким чином праця кляси ніколи не спиниться.

І це правильно, коли ми підійдемо до української кольонії в Канаді. Можна сказати, що Українська Секція Комуністичної Партії в Канаді уже втягла в свої лави й згуртувала довкола себе всіх старших робітників і селян емігрантів, що тільки надавалися до цього. Резерви старшого покоління вичерпано. Нової масової еміграції з України та Галичини нема тепер, таким чином **єдиним** резервом є саме молодь.

Звичайно, втягати молодь до партії просто без усякої підготовки не можна. Статут К.П.К. не дозволяє приймати надто молодих членів та й непідготовленій молоді не буде з того жадної користи. Молодь вимагає підготовчої школи для вступу до партії.

Такою школою до певної міри стає тепер, а повинна стати цілком Ліга Комуністичної Молоді.

Але не можна забувати того, що до молоді треба вживати иншого підходу, ніж до дорослих. Коли в нас часом у партії робота обмежується адміністраційними зборами, сухим читанням кореспонденції, і т. п., то молоді не можна давати ні сухої теорії, як не можна обмежувати її роботи самими "бизнесовими" мітінґами. Не забуваючи ні на хвилину того, що Л.К.М. є політична організація, треба роботу в ній провадити так, щоб вона була інтересна, щоб усе, що молодь дістає в Л.К.М. було краще й цікавіще, ніж те, що молоді дається по організаціях буржуазних.

Поруч з тим, що ми маємо клясово освідомлювати молодь, давати їй теоретичне знання й готувати до боротьби, ми можемо й повинні давати молоді здорові й корисні розваги, як фізичні (спорт, забави), так і духовні (вистави, концерти, лекції і т. д.) Але ми мусимо виховувати нашу молодь ступнево, обережно вкладаючи в виховання комуністичний зміст.

Це завдання не легке, але неминучо-необхідне. Сама молодь з ним не справиться. Партія повинна прийти на допомогу молоді, організуючи Л.К.М. там, де ще немає і направляти роботу весь час по певному шляху. В тих місцевостях, де Л.К.М. уже істнує, партія так само повинна звернути найпильнішу увагу на роботу Л.К.М. і весь час стежити за розвитком організації. Найлегче це зробити, коли кожний партійний відділ дасть окремих керовників для своєї Ліги. Керовники ці, зрозумівши вагу своєї роботи, мусять бути весь час нерозривно звязані з Лігою і керувати роботою цілої організації.

Зараз в цій статті поставлено в загальних рисах причини потреби роботи серед молоді та найголовніші прінціпи цієї роботи. При найближчій нагоді ми поговоримо докладніше і про рух молоді по инших країнах, і про наші практичні завдання в роботі тут, в Канаді.

Л. Піонтек.

СЕРЕД МАЙНЕРІВ НА ЗАХОДІ.

Вже писалося в ч. 65. "У. Р. В." про стан майнерів в Футгилс, але не зашкодить ще дещо сказати.

Дня 13. травня скликав менаджер копальні в Футгилс мітінґ і предложив знижку платні. Це предложення було зроблене менаджером в порозуміню з деякими робітниками, його підлизниками. На 10 присутніх на мітінґу робітників, голоси розділилися на рівні части: 5 за знижкою, а 5 проти. Як почали "ревізувати" голоси, найшли, що один голос, який був проти, є "ушкоджений". Отже рішення запало одним голосом більше за знижкою платні.

Пішли майнері до роботи. Думали, що працюють на підставі старої угоди, бо ніхто нігде не проголошував, що платня вже знижена і нової умови ще ніхто не підписував. Дня 27. травня приходить в майні менаджер до одного товариша при роботі і каже йому, що нині мають майнері підписати угоду про знижку платні. Як не підпишете, то замкну майну. Товариш відповів, що мусимо перше бачити, що маємо підписувати. На 30. травня менаджер знову скликає мітінґ для підписання угоди. До того часу вернуло назад до роботи ще двох активних товаришів. Менаджер побачив і хотів відобрати їм право голосу. Після довгих суперечок, одного таки випроваджено було за двері, а другий голосував.

Вивязалася довга суперечка і менаджер, побачивши, що більшість є проти, не дав навіть під голосування нової угоди, а лише прочитав, що як хто хоче йти до роботи від 1. червня за знижену платню, то добре, а хто не хоче, щоб до місяця забрався з кемпи. З тих товаришів, що були проти знижки, ніхто до роботи не пішов, а ті, що були за знижкою, пішли.

На 31. травня скликано юнійний мітінґ, на якому говорилося майнерам, щоб не йшли до роботи за знижену платю, але годі було переконати тих темняків. На мітінґу рішено вислати телеграму до Шермана, щоб приїхав та занявся цею справою. Отримано відповідь, що негайно приїде один з урядників екзекутиви. Чекаємо коло потягу — нема. Висилаємо другу телеграму. Знову відповідь, що приїзджає урядник екзекутиви. Чекаємо два дні — нема. Тимчасом менаджер прогнав одного з повернувших товаришів першого дня, а другого повідомив реґістрованим листом, що для него роботи нема. Відтак приходить і каже, щоб той забрався на другий день з кемпи.

Висилаємо знову телеграму до Шермана, а відтак висилаємо 11 телеграм до деяких юнійних льокалів та до премієра Алберти Ґрінфілда, до міністра публичних робіт Роса, до міністра праці Мордока, до домініяльного посла Вудсворта, до президента Ю.М.В.А. Луїса.

А менаджер знову приходить до того робітника і каже, чому не вибрався з кемпи. Той відповідає, що має право бути до 30 днів. Менаджер грозить поліцаєм. Нарешті приїхали Раєн і Род МекДоналд від екзекутиви доживаючого останні дні 18. дістрікту. Зараз по приїзді пішли до офісу менаджера, а ще перед тим відвідали в Едмонтоні суперінтендента. Принесли рішення, що майни закривається. Значить — локавт. Урядники кажуть майнерам стояти до кінця, але який той кінець буде?

Тимчасом компанія вже взяла трох товаришів на чорну лісту. Двох вигнала з кемпи, а один ще лишився, щоб найти приміщення своїй сімі. Юнійні лідери не тільки не протестують, як компанія наганяє активних робітників, але ще й тішаться, бо тут вони разом з компанією солідаризуються, щоб нагнати геть "червоних". Шерман і спілка допровадили до того, що робітники кажуть "проч з панською юнією!" Це вони вже 18. дістрікт Юнайтед Майн Воркерс оф Амеріка називають панською юнією, бо вона під проводом Шермана служить панам. Ці лідери без юнії спокійно чекають, поки компанія повигонить всіх передових майнерів, а вони тоді думають зорґанізувати при зниженій платні назад 18. дістрікт. Тільки, здається, це їм не вдасться.

Ще пару слів до майнерів на Мавнтейн Парк і Ловет бренчах. Товариші! Ви працюєте тепер стало, але за два місяці вам також прийдеться звести боротьбу, якщо не скорше. Те вугля, яке ви продукуєте, компанія зсипає на купи, щоб відтак ним вас поборювати. У ваших місцевостях шляються зараз дістріктові урядники і можливо, вони самі будуть підготовляти вас на знижку платні, щоб втримати юнію, коло якої вони панують. Уважайте, бо вони за платнею не стоять, але за своїм теплим місцем. Так само вони хочуть пересівати всіх передових товаришів. Постарайтеся їх пересіяти так, щоб вони пішли від майнерів на північний бігун.

Що-ж до нашого становища, то одиноким виходом є — прилучитися до того руху, який починається на Кровс Нест Пес за сформуванням Майн Воркерс Юніон оф Кенада. Досить вже насалися нашого поту зрадничі лідери Ю. М. В. оф А. А в тій новій юнії наставмо провідниками своїх товаришів і їхню діяльність та права ограничмо, щоб знову не натворити собі нових царків. Це, що починають товариші в Кровс Нест Пес є одиноким виходом. Зорґанізуймо Майн Воркерс Юніон оф Кенада і не пустім до неї ні одного зі згаданих провідників і покажім їм, що не вони нас, а ми їх пересіємо.

Робкор.

НАЗВІТЬ ЦЕ ЯК ХОЧЕТЕ.

Начитаєшся ріжних брехень в чорносотенних ґазетах про більшовиків (така, бачите, в редакції робота, що мусиш всяку погань читати), тоді мимоволі потягне тебе заглянути в радянську ґазету, щоб довідатися, чи лишилося там ще хоч жменя українського населення, чи більшовики все вже з'їли, а Грушевським закусили... побивши його перед смертю на "омелет", щоб часом костомаха не стала в горлі.

Беру харківські "Вісти" з 24. травня, розгортаю і читаю рубрику "Культура й мистецтво".

Думаю найти, як то по мистецькому уплітають більшовики всю українську культуру. І читаю:

КАПЕЛЯ "ДУМКА".

Київська капеля "Думка" вертається зараз із подорожі по Кавказу, де її коцерти мали великий успіх.

Капеля "Думка" має в свому репертуарі не тільки українські пісні, а й західньо-европейську та російську хорову літературу.

У Грузії капеля справила величезне враження співанням грузинських пісень, з незрівнаною правдивістю, відбиваючи їх характер, ритм, та складне голосоведення. За рецензією критиків кавказьких газет, "виконуючи свою національну музику, "Думка" скоряє слухача, зачаровує його всього, зрештою-ж вона примушує тільки захоплюватися зовнішніми її рисами: надзвичайною ладністю виконання, надзвичайною рівнозвучністю, гнучкістю та згідливістю колектива, витонченими нюансами та чистотою інтонації". Один з кавказьких рецензентів вітає заходи українського Комісаріяту Освіти, що "цією подорожжю капелі влаштував щось ніби на зразок мандрівної вистави національних музичних скарбів".

Цими днями капеля "Думка" приїздить до Харкова, де влаштує кілька концертів.

Це пишуть "Вісти" з 24. травня.

А з 26. травня "Вісти" пишуть про врочистий випуск 165 нових радянських робітників з комуністичного університету ім. Артьома, який відбувся в театрі Державної Опери в Харкові і на якому співала вже "Думка".

Читаю далі, що в Харкові зорґанізувався український побутовий театр.

"Український Народній Театр — "Юрко Довбуш". Цією виставою розпочався літній сезон трупи драматичних артистів під керуванням Сабініна, що обєдналися для праці на полі побутової української сцени".

І що-ж, думаю, їх більшовики не їдять, не розстрілюють, не віддають щурам? Читаю далі, що про це кажуть "Вісти", які стоять на чолі "всіх більшовизмів" на Україні. А вони кажуть:

"Сцену треба обставляти стараніше. Треба використати декорації та обстанову Державної Драми, поки вона не працює".

Далі читаю знову про "Думку", що дає концерти в робітничих районах, читаю про концерти в театрі ім. Т. Шевченка славного квартету ім. Вільома, далі про сільсько-господарські фільми, як нищити шкідників на полях і городах та садах.. Далі про Всеукраїнську конференцію краєзнавства, в якій беруть участь 20 українських наукових установ і дві російські: Тімірязевський інстчтут і Російська Академія Наук... А ще далі читаю, що з 1. до 10. червня відбуваються в Харкові принимання співаків до оперового хору Української Державної Опери.

І кинув читати, бо мені й самому захотілося співати.

Потім я почав думати... Почав думати над тим, чи не можна-б зорґанізувати по цей бік океану оперу з українських "народніх діячів" і редакторів чорносотенних ґазет, яка починалася-б і кінчилася-б:

Пропала надія,
Розбилося серце...

Куркуленко.

ТВОРИ М. ІРЧАНА НА ЧЕСЬКІЙ МОВІ.

Робітничий чеський часопис "Obrana" (Оборона), що вже 15 літ виходить в Ню Йорку, почав друкувати в чеському перекладі оповідання М. Ірчана з книжки "Фільми Революції". Перше оповідання "Noeleh" (Нічліг) було надруковане в 33-ому числі згаданого часопису під датою 11. червня 1925 р., з інформаційною заміткою про самого т. М. Ірчана, як українського пролетарського письменника.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

М. Волинець. 8)

"ПАРТНЕРКА"

(Продовження.)

Піч була викопана в високій глиняній скалі ще тоді, як будувалася залізниця. Вона була на взірець тих, що їх роблять стейщинери, тільки не виліплена, а викопана в цілникові. Певно будували її люде таращанського повіту, бо тут, де затуляти, вона була вузька, а в середині досить широка. Тої весни в ній ще хліба ніхто не пік.

Напаздивши, я заставив "партнера" наскоро зробленою коцюбою вигортати жар, а сам почав виробляти хліб. Я простелив коло печі кілька порожніх мішків, посипав їх мукою і по військовому в ряд розставляв на них проти сонця бохонці. Мій "партнер", любуючись на бохонці, приспівував:

"Печу, печу хлібчик,
Дітям на обідчик"...

Ось вже робота скінчена. Настала торжественна хвилина саджання хліба в піч.

За лопату нам служила дошка, яку ми витягнули з постелі "формена". Мій "партнер" приносив бохонці, клав їх на кінець дошки, хрестив і все приговорював:

— А то бохінчик!... Як німецька куля від 42-сентиметрової гармати.

Одинайцять бохонців, як копиць сіна впакували ми в піч.

— Знаєш, я внутрішньо відчуваю, що хліб буде смачний — сказав мій "партнер".

— Розуміється, мені не першина хліб пекти... Я на стейшинах не раз...

— Ні, не тому, що ти добрий фаховець... Хоч ти добрий, це я знаю... Але тому, що він печеться просто на голій черені. Я дуже люблю хліб печений на голій черені... або на капустяному листі... Як що тобі вдасться це печиво, я, коли буду вже попом — а що я ним буду, в тому не може бути й сумніву, — буду давати тобі замовлення пекти проскурки.

Мій "партнер" був у веселому настрою перед мандрівкою. Ще-б пак! Завтра він не буде вже "темпувати" цих клятих "тайз" та тягнути їх з клею. Він буде мандрувати цею широкою долиною, буде вільним, говорливим і щасливим... доки хліба стане, або другу роботу знайде.

Затулили ми піч дошками, обмотавши її мокрими мішками, щоб хліб не пригорів, мій "партнер" позорожив — зробив коцюбою хрест перед піччю і сказав заклинання: "Таргани, стоноги, блощиці й цвіркуни — геть з хати, бо паска в печі!" — і ми пішли до озера вмитися холодною водою, бо з нас ллявся піт.

Скинули ми черевики і повстромлювали ноги в воду та сиділи мовчки.

Сонце радісно купало свої лучі в прозорій воді озера, лоскотало нам спини... Довкола було тихо, пустинно... Говорити не хотілося...

Перед нами іскрилася вода озера, час від часу вискакувала на поверхню води рибка і на сонці розсипала срібні бризки. А за спиною у нас стояв на землі вагон без коліс і піч повна хліба.

— Що нас чекає завтра? — спитав я.

— Воля, простір, невідомість — продеклямував мій "партнер".—Вже нині вечером ми десь під сосною сидимо собі коло вогню, печемо на шпичках сало... Обовязково на шпичках. Нипательні, ні горнятка зовсім з собою не беремо. Смажити сало в пательні — непоетично. Як тільки воно почне скапувати, а ми його, оте скапування на хліб... Як в старому краю на ночлігах.

— Час до хліба подивитися — сказав я.

— Ти сиди і насолоджуйся красою природи, а я побіжу.

Побіг і за хвилинку гукає:

— Не видно, бо саме парує... Але запах чудовий!...

— А згару не чути?

— Ні! Пара, як в бані!

— Це певно від мокрих мішків. Затули і хай печеться.

Ми знову сидимо поруч і споминаємо блаженні дні в готелі.

— Ти хлопець добрий, чесний, але не практичний. Ти пропаща людина. З своїм розумом і здібностями — ти будеш бідити — картає мене "партнер".

— А ти будеш панувати?

— Я розумію життя. А ти ні. Ти собі ідеалізуєш людей, дивишся на них, як на якихось совершенних вибранців природи, хочеш зробити їх тим, чим вони не є і через те бідуєш.

— Хіба ти, що так "добре знаєш людей з практичного боку", пануєш?

—Так, я навіть в біді пануючи. Ось хоч-би цих останніх два дні праці. Ти працював до розпуки, щоб дорівняти в праці цему жилавому Шведові, а я перекрутився цих два дні. Ти кажеш, що Шведи з мене сміялися, як я качався, вхопившись за живіт. А я кажу, що я сміявся з Шведів і з тебе. Лежав коло води і сміявся, як ти, обливаючись потом темпував в такт зі Шведом... Ти начитаний і... як то кажуть, свідомий... Але я тобі скажу, що на цему світі дурному чоловікові ліпше жити...

— І подлому!...

— Так, так, і подлому. Бо й світ подлий... Ні, не так. Світ може й добрий... Або — він ні подлий, ні добрий. Він собі світ і йому нема діла до нічого. А от люде його оподлили.

— Такі, як ти...

— Хай такі. Але не я перший, не я останній. Та й що-ж таке я? Я людина маленька, дрібненька, дуже мало займаю на світі місця. Менше навіть, ніж ти. Бо ти торбу носиш з собою, а я й того не маю. А світ великий, просторий — а проте людям в нему тісно. Бо люде ненажерливі, захланні, один другому з рота віднимає, один другого обманює, грабує, запродує.. А ти хочеш святим ходити між ними і ще й їх ідеалізуєш в своїй уяві.

— А ти "приспособляєшся" до того світа і людей, про які зараз мені оповідаєш.

— А я "приспособляюся", бо хочу жити як людина...

— І жиєш, як жебрак та ще й як поганенький лінюх.

— Я хочу жити по евангельському, як ото ті птиці небесні жиють, що не сіють і не жнуть... та про те отець небесний доглядає їх...

— То якого-ж чорта їхав ти на секцію?

(Далі буде.)

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА
КАРПАТСЬКА НІЧ
що недавно вийшла з друку? Якщо немаєте її ви самі, або ваші знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратить вона вартости навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.
Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви рівночасно багато вчитеся і то в найлегший приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладинка з артистичним малюнком в двох кольорах.
КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІЄТЕ! РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.
Висилаються книжки за попереднім надісланням грошей.
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.
Замовлення з грішми посилати на таку адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.